

UDK: 314(=1:497.11)(497.6)„1910/2020”

DOI: 10.5937/KonGef24025M

Прегледни научни рад

ПРОСТОРНИ РАЗМЈЕШТАЈ СРПСКОГ СТАНОВНИШТВА ЕПАРХИЈЕ ЗВОРНИЧКО-ТУЗЛАНСКЕ У ПЕРИОДУ 1910-2013. ГОДИНЕ

Драшко Маринковић¹, Младен Стругар²

Апстракт: Зворничко-тузланска епархија смјештена је у сјевероисточном дијелу Босне и Херцеговине и обухвата површину од 8.832 km². Демографски показатељи указују да се у временском периоду 1910-2013. године на овом простору значајно измијенила етно-демографска структура становништва. На основу ранијих пописа становништва и парохијских података може се пратити демографски развој Епархије. Укупан број српског становништва стално се повећавао до 1981. године, након чега долази до великог смањења удјела у укупном броју становника на простору Епархије зворничко-тузланске. Највећи удео Срба на простору Епархије живи на територији Републике Српске (89,4%), 8,1% у Брчко Дистрикту, а само 2,5% у Федерацији БиХ. Циљ рада је да се компаративном методом прикаже промјена у просторном размјештају српског становништва Епархије зворничко-тузланске у периоду 1910-2013. године.

Кључне ријечи: српско становништво, Епархија зворничко-тузланска.

Зворничко-тузланска епархија територијално се граничи на сјеверу са Епархијама славонском, осигечко-пољском и барањском и сремском, на истоку са Епархијом шабачком, на југу са Митрополијом дабробосанском, а на западу са Епархијом бањалучком. Већим дијелом захвата сјевероисток Републике Српске (градове: Бијељину, Дервенту, Добој и Зворник и општине: Брод, Вукосавље, Доњи Жабар, Лопаре, Модрича, Осмац, Пелагићево, Петрово, Теслић, Угљевик, Шамац и Шековићи), а мањим сјеверни дио Федерације БиХ (градове: Грачаницу, Градачац, Сребреник, Тузлу и Живинице и општине: Бановићи, Добој – Исток, Добој – Југ, Домаљевац – Шамац, Калесија, Кладањ, Лукавац, Маглај, Орашје, Оџак, Сапна, Теочак, Тешањ, Усора и Челић) и Брчко Дистрикт. Епархија обухвата 16 локалних самоуправа у Републици Српској, 20 локалних самоуправа у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикт. Територијално захвата и дио општина Власеница и Милићи у Републици Српској, као и мање дијелове општина Жепче и Завидовићи у Федерацији БиХ.

Према регионалној подјели Зворничко-тузланска епархија обухвата Добојско-бијељинску регију у Републици Српској, Тузлански и Посавски кантон у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикт. Повољност саобраћајно-географског положаја позитивно је утицала на размјештај становништва, формирање насеља, као и на привредне активности, а физичко-географске карактеристике утицале су на положај насеља на овом простору. Насеобинска мрежа је сложена, у низијским предјелима насеља су доста равномјерно распоређена и најчешће компактног (збијеног типа) и правилне структуре. У брдовитим и планинским предјелима насеља су неравномјерно распоређена и углавном су разбијеног типа. Добра саобраћајна повезаност представља окосницу развоја привреде.

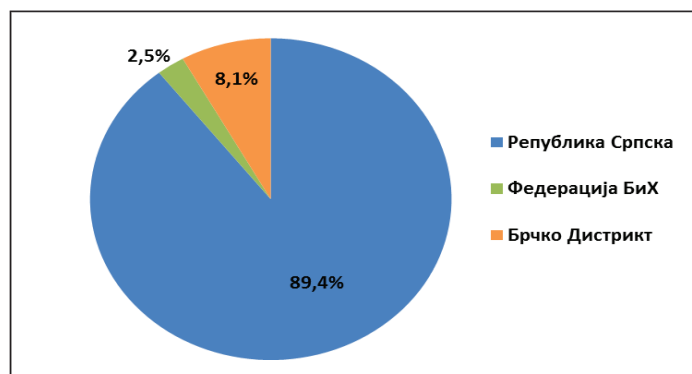
ДЕМОГРАФСKE ПРОМЈЕНЕ

На простору Епархије зворничко-тузланске је према попису 2013. године укупно живјело 1.055.800 становника, од којих је 357.558 или 33,9% српске етничке припадности. Од укупног броја српског становништва апсолутно највећи удео (89,4%) или 319.559 живи на територији Републике Српске, 8,1% или 29.004 на простору Брчко Дистрикта и само 2,5% или 8.990 на територији Федерације БиХ.

¹ Универзитет у Бањој Луци - Природно-математички факултет, Младена Стојановића 2, Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина, drasko.marinkovic@pmf.unibl.org, ORCID: 0009-0001-5915-2311

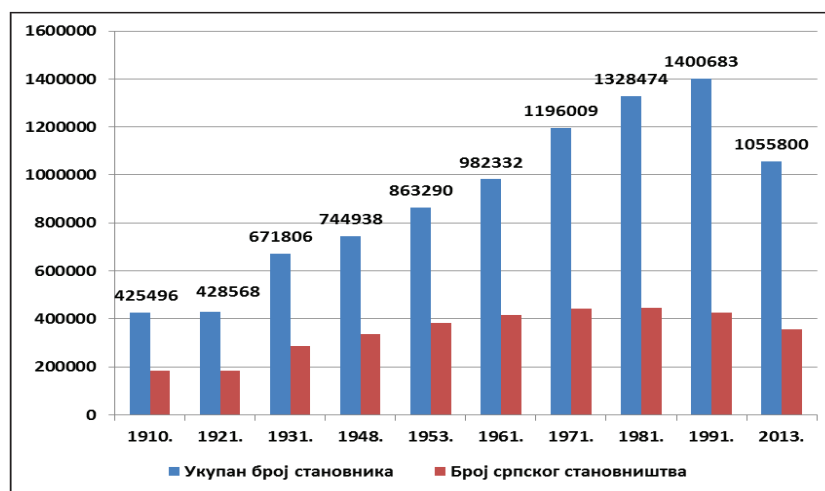
² Независни истраживач

График 1: Просторни размјештај српског становништва Епархије зворничко-тузланске према попису 2013. године (у%)



На основу података из ранијих пописа становништва може се пратити демографски развој Епархије зворничко-тузланске у прошлом вијеку. Демографски показатељи указују да се значајно измијенила демографска слика, односно да је дошло до великих промјена у структурним обиљежјима становништва на овом простору. Према резултатима пописа евидентно је константно линеарно повећање укупног број становништва све до пописа 1991. године.

График 2: Укупан и број српског становништва Епархије зворничко-тузланске у периоду 1910-2013. године

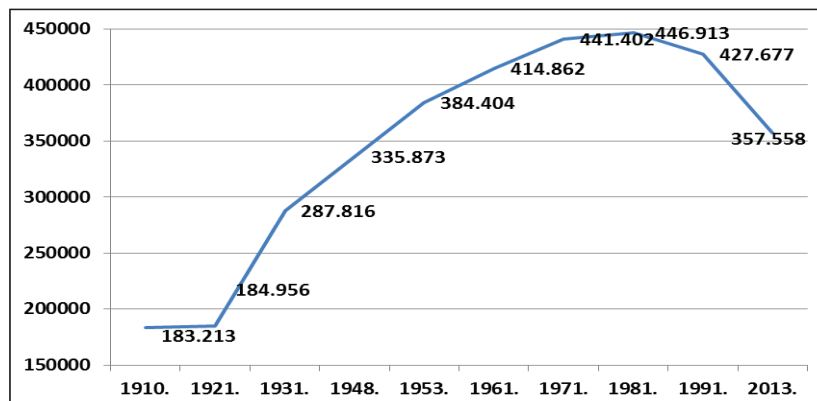


Према попису 1910. године на простору Епархије зворничко-тузланске било је укупно 425.496 становника. Према попису из 1921. било је 428.568, а 1931. године 671.806 становника. Према попису 1948. године било је 744.938 становника, 1953. године 863.290, а 1961. године 982.332 становника. Према попису 1971. године било је 1.196.009 становника, 1981. године 1.328.474, а 1991. године 1.400.683 становника. Као посљедица процеса избјеглиштва и расељавања становништва у периоду 1991-2013. године дошло је до значајног смањења броја становништва, па је према попису из 2013. године на простору Епархије зворничко-тузланске укупно било 1.055.800 становника.³

³ Дефинитивни резултати пописа становништва од 31. јануара 1921. године. (1932). Краљевина Југославија, Општа државна статистика, Сарајево; Дефинитивни резултати пописа становништва од 31. марта 1931. године. (1938). Краљевина Југославија, Општа државна статистика, Београд; Попис становништва за 1961., 1971. и 1981. годину. (1991). Савезни завод за статистику СР БиХ, Сарајево; Попис становништва, домаћинстава и станова у 1981. години. (1984). Савезни завод за статистику, Београд; Први резултати пописа становништва, домаћинстава, станова и пољопривредних газдинстава 1991. године – за републику и по општинама. (1991). Републички завод за статистику: *Статистички билтен бр.220*, Социјалистичка Република Босна и Херцеговина. Сарајево; Претходни резултати пописа становништва од 15. марта 1948. године. (1948). Савезни статистички уред НР БиХ, Сарајево; Попис становништва, домаћинстава и станова у Босни и Херцеговини 2013. године – резултати пописа. (2016). Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Сарајево; Попис становништва, домаћинстава и станова у Републици Српској 2013. године – резултати по насељеним мјестима. (2017). Републички завод за статистику Републике Српске, Бања Лука.

Према резултатима ранијих пописа евидентно је константно повећање укупног броја српског становништва све до 1981. године. У међупописном периоду 1910-1981. године број Срба се повећао са 183.213 на 446.913. Након 1981. године број српског становништва стално се смањује, прво на 427.677 (1991. године), а затим на 357.558 (2013. године).

График 3: Укупан број српског становништва Епархије зворничко-тузланске у периоду 1910-2013. године



На простору Епархије зворничко-тузланске према попису 1910. године укупан број православног становништва био је 183.213, а 1921. године 184.956. Према попису из 1931. године укупан број Срба био је 287.816, а 1948. године 335.873. Према попису 1953. године Срба је било 384.404, а 1961. године 414.862. Према попису 1971. године укупан број српског становништва био је 441.402, а 1981. године 446.913. Већ према резултатима пописа 1991. године било је евидентно смањење броја српског становништва на 427.677 лица. Као посљедица процеса избјеглиштва и расељавања становништва у периоду 1991-2013. године дошло је до значајног смањења броја српског становништва. Према попису из 2013. године на простору Епархије зворничко-тузланске укупно је било 357.558 лица српске етничке припадности.⁴

У међупописном периоду 1910-1981. године укупан број српског становништва се повећао за 59%, да би се у међупописном периоду 1991-2013. године смањио за 16,4%. Смањење броја српског становништва у периоду 1991-2013. године посљедица је процеса ресељавања и избјеглиштва у току посљедњег рата (1992-1995. године) и интензивног смањења стопе природног прираштаја и процеса одсељавања, углавном младог радно способног и репродуктивног становништва.

У периоду 1910-1931. године Епархија зворничко-тузланска је имала значајне територијалне промјене. У вријеме пописа 1910. године Епархија је обухватала Тузланску област (котари: Бијељина, Брчко, Власеница, Градачац, Грачаница, Зворник, Кладањ, Маглај, Сребреница и Тузла), док је у вријеме пописа 1921. године обухватала простор Тузланске жупаније (котари: Бијељина, Брчко, Власеница, Грачаница, Градачац, Зворник, Кладањ, Маглај, Сребреница и Тузла) и котарску испоставу Шамац.

Укупан број православног становништва на простору Епархије зворничко-тузланске према попису 1910. године био је 183.213, што је 43,1% у укупном броју становништва. На другом мјесту са 41,7% удјела били су муслимани, 14,3% удјела имали су католици, а удио осталих био је 0,9%. Највећи процентуални удио православног становништва према попису 1910. године имали су котари Бијељина са 70,6%, затим Власеница са 64,3%, Зворник са 54,8% и Маглај 53,5%. Истовремено, најмањи процентуални удио православног становништва имао је котар Тузла са 13,3%, а затим Кладањ са 31%, Брчко 32,3% и Градачац 35,8%.

⁴ Исто ...

График 4: Етничка структура становништва Епархије зворничко-тузланске према попису 1910. године (у%)



Епархија зворничко-тузланска је у вријеме пописа 1931. године обухватала простор Дринске бановине (срезови: Бијељина, Брчко, Кладањ, Власеница, Зворник, Сребреница и Тузла) и Врбаске бановине (срезови: Грачаница, Градачац, Дервента, Добој, Маглај и Теслић). Укупан број православног становништва на простору Епархије зворничко-тузланске према попису 1931. године био је 287.816, што је 42,8% у укупном броју становништва. На другом мјесту са 36% удјела били су муслимани, 20,2% удјела имали су католици, а удио осталих био је 1%.

График 5: Етничка структура становништва Епархије Зворничко-тузланске према попису 1931. године (у%)



Највећи процентуални удио православног становништва према попису 1931. године имали су котари Бијељина са 72,6%, затим Теслић са 67,6%, Власеница са 67,3% и Сребреница 50,4%. Истовремено, најмањи процентуални удио православног становништва имао је котар Добој са 16%, а затим Тузла са 23,1%, Градачац са 32,3% и Кладањ са 32,4%.

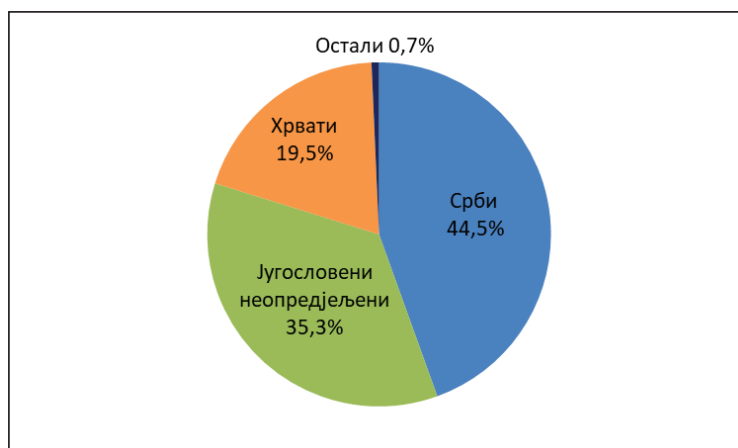
Епархија зворничко-тузланска је у периоду 1948-1953. године обухватала 19 котара: Бијељина, Брчко, Босански Брод, Босански Шамац, Власеница, Градачац, Грачаница, Дервента, Добој, Зворник, Кладањ, Лопаре, Маглај, Модрича, Оџак, Сребреница, Теслић, Тешањ и Тузла.

Укупан број српског становништва на простору Епархије зворничко-тузланске је према попису 1948. године био 335.873, што је чинило 45,1% у укупном броју становништва.

Према попису 1953. године укупан број српског становништва на простору Епархије зворничко-тузланске био је 384.404, што је 44,5% у укупном броју становништва. На другом мјесту са 35,3% удјела били су Југословени-неопредјељени⁵, 19,5% удјела имали су Хрвати, а удио осталих био је 0,7%.

⁵ Југословени неопредјељени – тако су се изјашњавали муслимани за вријеме пописа 1953. године

График 6: Етничка структура становништва Епархије зворничко-тузланске према попису 1953. године (у%)



Највећи процентуални удио српског становништва према попису 1953. године имали су котари Бијељина са 79,6%, затим Власеница са 73,1%, Теслић са 67,1%, Добој са 54,5%, и Лопаре 54,5%. Истовремено, најмањи процентуални удио српског становништва имао је котар Тешањ са 15,1%, а затим Тузла са 20,7%, Градачац са 27% и Грачаница са 31,8%.

Укупан број српског становништва на простору Епархије зворничко-тузланске је према попису 1961. године био 414.862, што је чинило 42,2% у укупном броју становништва.

Према попису 1971. године укупан број српског становништва на простору Епархије зворничко-тузланске био је 441.402, што је 36,9% у укупном броју становништва. На првом мјесту са удјелом од 43,4% били су муслимани, 17,8% удјела имали су Хрвати, а удио осталих био је 1,9%.

График 7: Етничка структура становништва Епархије зворничко-тузланске према попису 1971. године (у%)

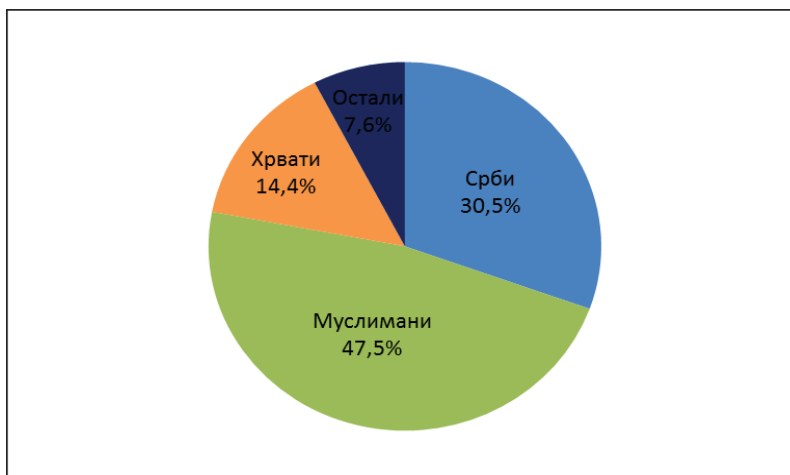


Највећи процентуални удио српског становништва према попису 1971. године имале су општине Шековићи са 96,9%, а затим Бијељина са 69,8%, Теслић са 62,1%, Хан Пијесак са 61,4%, Угљевик са 61,3% и Лопаре 60,6%. Истовремено, најмањи процентуални удио српског становништва имале су општине Тешањ и Живинице са по 7,8%, а затим Бановићи са 12,8%, Сребреник са 16,3%, Орашје са 16,6% и Тузла са 19,7%.

Укупан број српског становништва на простору Епархије зворничко-тузланске је према попису 1981. године био 446.913, што је чинило 33,6% у укупном броју становништва.

Према попису 1991. године укупан број српског становништва на простору Епархије зворничко-тузланске био је 427.681, што је 30,5% у укупном броју становништва. На првом мјесту са удјелом од 47,5% били су муслимани, 14,4% удјела имали су Хрвати, а удио осталих био је 7,6%.

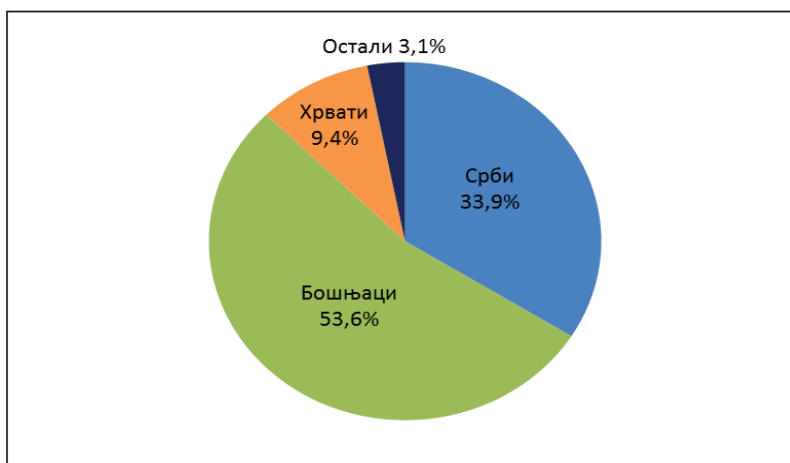
График 8: Етничка структура становништва Епархије зворничко-тузланске
према попису 1991. године (у%)



Највећи процентуални удио српског становништва према попису 1991. године имале су општине Шековићи са 93,8%, а затим Бијељина са 59,2%, Хан Пијесак са 57,9%, Угљевик са 56,5%, Лопаре 56,1% и Теслић са 55,1%. Истовремено, најмањи процентуални удио српског становништва имале су општине Тешањ са 6,3%, а затим Живинице са 6,4%, Сребреник са 13%, Орашје са 14,9%, Тузла са 15,4%, Бановићи са 17%, Калесија са 18,3%, Оџак са 18,9% и Градачац са 19,8%.

Према попису 2013. године укупан број српског становништва на простору Епархије зворничко-тузланске био је 357.558, што је 33,9% у укупном броју становништва. На првом мјесту са удјелом од 53,6% били су муслимани, 9,4% удјела имали су Хрвати, а удио осталих био је 3,1%.

График 9: Етничка структура становништва Епархије зворничко-тузланске
према попису 2013. године (у%)



Највећи процентуални удио српског становништва према попису 2013. године имале су општине Петрово 98,5%, а затим Шековићи са 97,8%, Лопаре 90,3%, Бијељина са 86,1%, Угљевик са 86%, Шамац 78,7%, Модрича 79,7%, Теслић са 75,6%, Дервента 74,4%, Доњи Жабар 72,4%, Пелагићево 72,2% и Брод са 70,4%. Истовремено, најмањи процентуални удио српског становништва имале су општине Добој – Исток са 0,1% и Теочак са 0,1% , а затим Добој – Југ са 0,2%, Грачаница са 0,3%, Живинице са 0,4%, Тешањ са 0,5%, Калесија 0,8%, Орашје са 0,8%, Градачац са 0,9%, Кладањ са 0,9%, Усора са 0,9%, Бановићи са 1% и Сребреник са 1%.

У међупописном периоду 1910-2013. године на простору Епархије зворничко-тузланске укупан број српског (православног) становништва се смањивао са 43,1% на 33,9%, а удио бошњачког (муслиманског) становништва се повећао са 41,7% на 53,6%. Истовремено, удио хрватског (католичког) становништва се смањивао са 14,3% на 9,4%, а удио осталих се повећао са 0,9% на 3,1%.

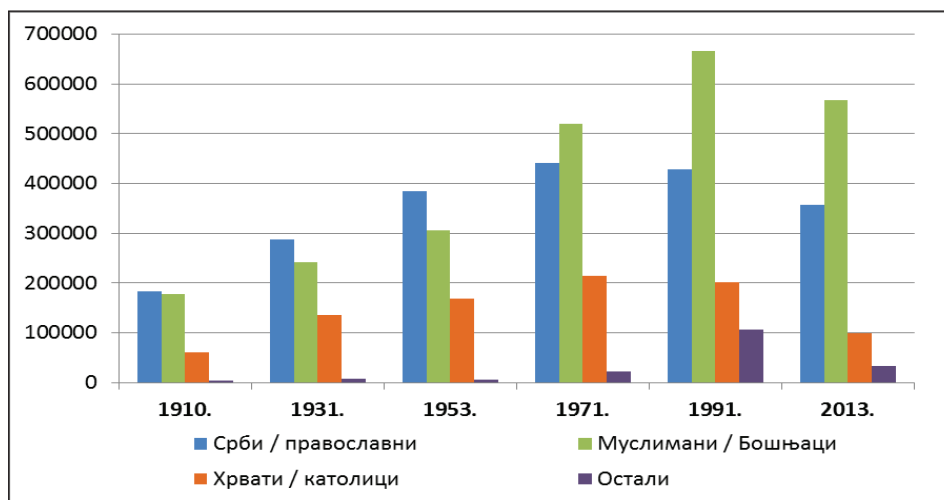
Табела 1: Етничка структура становништва Епархије зворничко-тузланске у периоду 1910-2013. године

Година пописа	укупно	Срби / православни	%	Бошњаци / Муслимани	%	Хрвати / католици	%	Остали	%
1910.	425.496	183.213	43,1%	177.649	41,7%	60.796	14,3%	3.838	0,9%
1931.	671.806	287.816	42,8%	241.822	36%	135.430	20,2%	6.678	1 %
1953.	863.290	384.404	44,5%	304.710	35,3%	168.846	19,5%	5.330	0,7%
1971.	1.196.009	441.402	36,9%	519.432	43,4%	213.418	17,8%	21.757	1,9%
1991.	1.400.683	427.677	30,5%	665.922	47,5%	201.180	14,4%	105.904	7,6%
2013.	1.055.800	357.558	33,9%	566.405	53,6%	98.848	9,4%	32.989	3,1%

Извор: Пописи становништва у Босни и Херцеговини 1910-2013. године

Смањење броја српског становништва последица је природне депопулације и емиграције, углавном младог радно способног и репродуктивног становништва. Треба посебно нагласити да се површина простора Епархије зворничко-тузланска мијењала, а последња измјена се десила 2018. године када је Сребреничко-подрињско намјесништво (општине: Братунац, Власеница, Милићи, Сребреница и Хан Пијесак) припојено Митрополији дабробосанској.

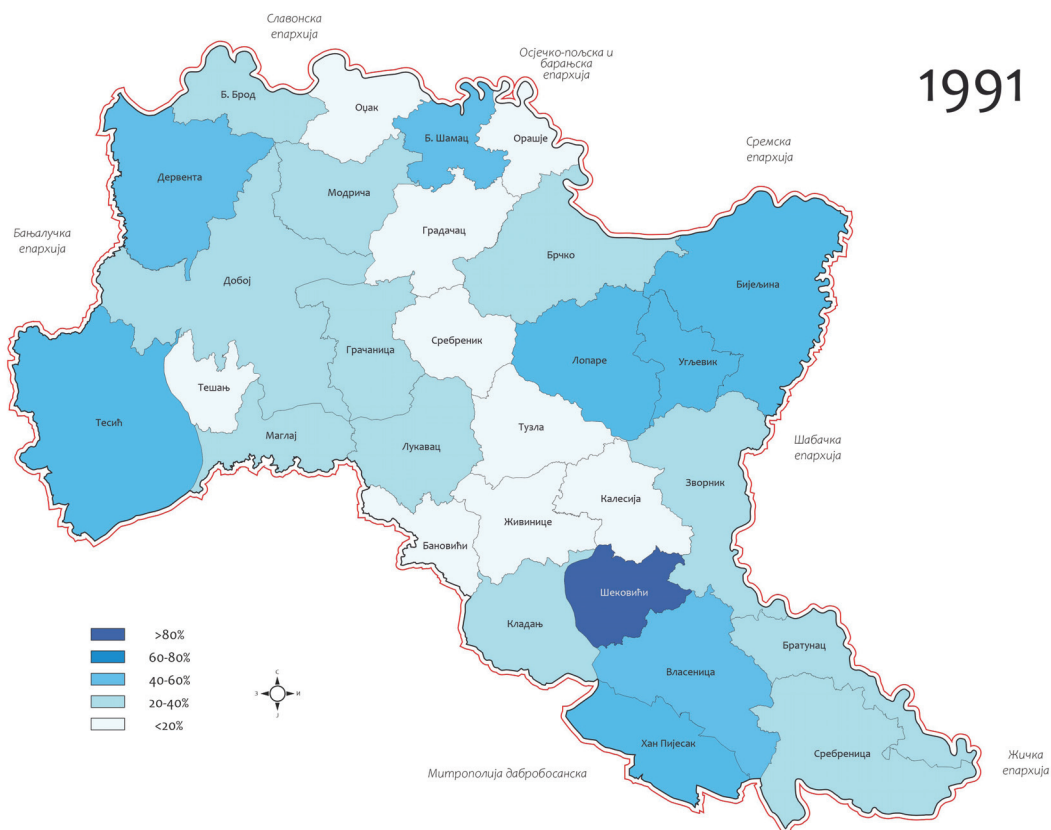
График 10: Етничка структура становништва Епархије зворничко-тузланске у периоду 1910-2013. године



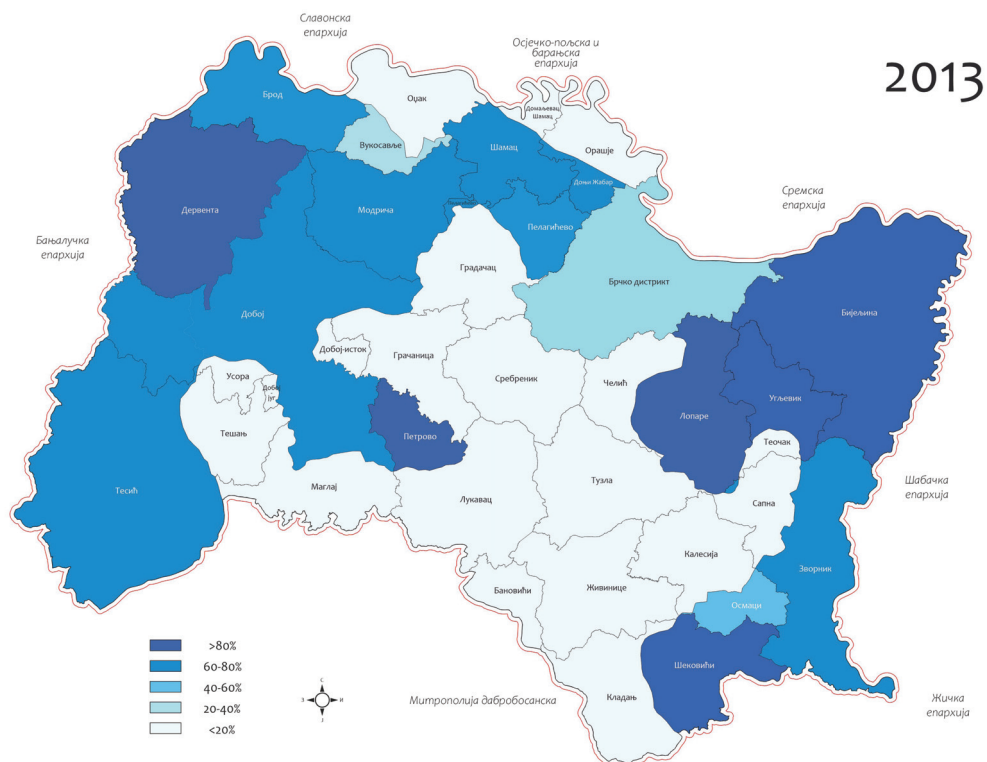
Смањење броја српског становништва у периоду 1991-2013. године директна је последица процеса избјеглиштва и расељавања српског православног становништва у току и након последњег рата (1992-1995. године) са простора Федерације БиХ у Републику Српску.

Према попису становништва из 2013. године на простору Епархије зворничко-тузланске 36% становништва од рођења станује у истом насељеном мјесту, а 64% је досељеног становништва, међу којима преовладавају досељени из Федерације Босне и Херцеговине.

Карта 1: Удио српског становништва Епархије Зворничко-тузланске према из попису 1991. године



Карта 2: Удио српског становништва Епархије Зворничко-тузланске према попису из 2013. године



Простору Епархије зворничко-тузланске има 775 насеља. У односу на попис из 1991. године српског становништва у свим насељима 2013. године је мање за 14.738 или 3,9%. Према попису из 2013. године Срба, у односу на претходни попис из 1991. године, нема у чак 165 насеља, у којима их је живјело 20.600.

УМЈЕСТО ЗАКЉУЧКА

Демографски показатељи указују да се на простору Епархије зворничко-тузланске значајно измијенила демографска слика, односно да је дошло до великих промјена у структурним обиљежјима становништва. Природна депопулација, старење и емиграција становништва незаустављиви су процеси на овом простору. Сваки од ових поремећаја одразио се на бројност српског православног становништва и представља мањи или већи демографски проблем са бројним посљедицама које ће имати у будућности. Рат (1992-1995. године) је успорио демографски раст, убрзао депопулационе процесе, пореметио постојеће структуре и изавао велику емиграцију становништва.

Према резултатима пописа евидентно је константно повећање укупног број становништва све до пописа 1991. године, а укупног броја српског становништва све до 1981. године. Број Срба је био мањи према попису 1991. године, јер се доста њих изјашњавало и као Југословени. Смањење броја српског становништва у периоду 1991-2013. године директна је посљедица процеса избјеглиштва и расељавања у току и након посљедњег рата (1992-1995. године) са простора Федерације БиХ у Републику Српску.

На простору Епархије зворничко-тузланске је према попису 2013. године укупно живјело 1.055.800 становника, од којих је 357.558 или 33,9% српске етничке припадности. Од укупног броја српског становништва апсолутно највећи удео (89,4%) или 319.559 живи на територији Републике Српске, 8,1% или 29.004 на простору Брчко Дистрикта и само 2,5% или 8.990 на територији Федерације БиХ.

Према попису становништва из 2013. године на простору Епархије зворничко-тузланске 36% становништва од рођења станује у истом насељеном мјесту, а 64% је досељеног становништва, међу којима преовладавају досељени из Федерације Босне и Херцеговине. Велики удео досељеног становништва је директна посљедица процеса избјеглиштва у току и након ратних дешавања деведесетих година прошлог вијека. У овом периоду створена је јасно изражена национална поларизација становништва на просторима два ентитета: Републике Српске и Федерације БиХ.

Поред природне депопулације овај простор се као и већина других у Републици Српској суочава и са трендом константне емиграције радно способног и репродуктивног становништва у иностранство. Наведени демографски процеси постају лимитатор будућег демографског развоја не само овог простора, него и Републике Српске и Босне и Херцеговине. Због тога треба учинити више напора да се код становништва подигне свијест о потреби повећању броја рођене дјеце, значају породице и породичних вриједности, али и о националном и вјерском идентитету српског православног становништва.

ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ

Demografija u Brčko Distriktu BiH 2016-2020. godina (2021). Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Podružnica/Ekspozitura Brčko, Godina XX, Br. 6, Brčko.

Дефинитивни резултати пописа становништва од 31. јануара 1921. године. (1932). Краљевина Југославија, Општа државна статистика, Сарајево.

Дефинитивни резултати пописа становништва од 31. марта 1931. године. (1938). Краљевина Југославија, Општа државна статистика, Београд.

Епархија зворничко-тузланска - Други шематизам 2015. (2015). Тузла – Бијељина.

Маринковић, Д. (2005). Демографски проблеми процеса избјеглиштва у Републици Српској. Монографија. Географско друштво Републике Српске, Бања Лука.

Маринковић, Д. (2010). Демографски развој и спровођење мјера популационе политике у Републици Српској. Матица српска, Зборник Матице српске за друштвене науке, број 131, Нови Сад, 33–43.

Marinkovic, D., Majic, A. (2014). Determinants of demographic development of the Republic of Srpska at the beginning of the 20th century, Зборник Матице српске за друштвене науке, No. 148. Matica srpska, Novi Sad, 619–628.

- Маринковић, Д., Мајић, А. (2018). Становништво Републике Српске – демографски фактори и показатељи. Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет, Научна монографија, Бања Лука, 1–343.
- Национални састав становништва – резултати за републику по општинама и насељеним мјестима за 1991. годину. (1993). Статистички билтен бр.234, Државни завод за статистику БиХ, Сарајево.
- Попис становништва 1953. године. (1959). Књига XIII, Становништво и домаћинства. Подаци за општине према управној подели у 1953. години, Савезни завод за статистику, Федеративна Народна Република Југославија, Београд.
- Попис становништва 1961. године. (1967). Књига VI, Витална, етничка и миграциона обележја, Резултати за општине, Савезни завод за статистику, Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Београд.
- Попис становништва и станова 1971. године. (1974). Књига VI, Становништво. Етничка, просветна и економска обележја становништва и домаћинства према броју чланова, Резултати по општинама, Савезни завод за статистику, Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Београд.
- Попис становништва и станова у 1981. години. (1983). Књига I, Национални састав становништва СФР Југославије по насељима и општинама, Савезни завод за статистику, Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Београд.
- Попис становништва, домаћинства и станова у Републици Српској 2013. године – резултати пописа. (2016). Републички завод за статистику Републике Српске, Бања Лука.
- Попис становништва, домаћинства и станова у Републици Српској 2013. године – градови, општине, насељена мјеста. (2017). Републички завод за статистику Републике Српске, Бања Лука.
- Попис становништва, домаћинства и станова у Републици Српској 2013. године – етничка/национална припадност, вјероисповијест и матерњи језик. (2017). Републички завод за статистику Републике Српске, Бања Лука.
- Попис становништва, домаћинства и станова у Босни и Херцеговини 2013. године – резултати пописа. (2016). Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Сарајево.
- Попис становништва, домаћинства и станова у Босни и Херцеговини 2013. године – етничка/национална припадност, вјероисповијест и матерњи језик. (2019). Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Сарајево.
- Први резултати пописа становништва, домаћинства, станова и пољопривредних газдинстава 1991. године. (1992). Национални састав становништва по општинама, Савезни завод за статистику, Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Београд.
- Први резултати пописа становништва, домаћинства, станова и пољопривредних газдинстава 1991. године – за републику и по општинама. (1991). Републички завод за статистику: *Статистички билтен бр. 220*, Социјалистичка Република Босна и Херцеговина, Сарајево.
- Претходни резултати пописа становништва од 15. марта 1948. године. (1948). Савезни статистички уред НР БиХ, Сарајево.
- Становништво Босне и Херцеговине – народносни састав по насељима. (1995). Државни завод за статистику Републике Хрватске, Загреб.
- Упоредни преглед броја становника и домаћинства 1948, 1953, 1961, 1971. и 1981. године и станова 1971. и 1981. године, (1987). Савезни завод за статистику СФРЈ, Београд.

SPATIAL DISTRIBUTION OF THE SERBIAN POPULATION IN THE EPARCHY OF ZVORNIK-TUZLA DURING THE PERIOD 1910-2013

Draško Marinković⁶, Mladen Strugar⁷

Abstract: The Eparchy of Zvornik-Tuzla, situated in the northeastern region of Bosnia and Herzegovina, spans across 8.832 km². Over the period of 1910-2013, significant shifts occurred in the ethno-demographic composition of its populace, as indicated by demographic data. Utilizing data from earlier censuses and parish records, this study traces the demographic trajectory of the Eparchy of Zvornik-Tuzla. The Serbian population exhibited steady growth until 1981, followed by a notable decline in its proportion relative to the total population of the Eparchy. The majority of Serbs residing in the Eparchy of Zvornik-Tuzla are concentrated within the Republic of Srpska (89.4%), with 8.1% located in the Brcko District, and only 2.5% residing in the Federation of Bosnia and Herzegovina. This research employs a comparative approach to elucidate the evolving spatial distribution of the Serbian population within the Eparchy of Zvornik-Tuzla during the period spanning 1910-2013.

Keywords: Serbian population, Eparchy of Zvornik-Tuzla

⁶ University of Banja Luka - Faculty of Science, Mladena Stojanovića 2, Banja Luka, Republika Srpska, Bosnia and Herzegovina, drasko.marinkovic@pmf.unibl.org, ORCID: 0009-0001-5915-2311

⁷ Independent researcher